

УДК 338.484:005(477)

Олена Євтушенко

канд. економ. наук, доцент,
доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Ганна Гапоненко

канд. економ. наук, доцент,
доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства

Ірина Шамара

канд. економ. наук, доцент,
доцент кафедри туристичного бізнесу та країнознавства,
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ МАРКЕТИНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У РОЗВИТКУ КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ УКРАЇНИ

У зв'язку з ростом діджиталізації у сучасному світу, маркетингові технології кардинально змінилися. По-перше, це пов'язано з розвитком інформаційних технологій, тому більшість комунікацій відбувається онлайн, тим самим створюючи нові напрямки маркетингу, які передбачають їх використання тільки в інтернет-середовищі. Ці технології допомагають туристичним підприємствам краще розуміти поведінку і потреби своїх клієнтів, а також вливати на них упродовж усього життєвого циклу продукту. По-друге, глобалізація економічних процесів і посилення конкуренції спонукають шукати нові інструменти залучення споживачів, так як в умовах масової доступності інформації про товари і послуги через засоби телекомунікацій у них з'явилася можливість порівняти пропозицій від різних туристичних компаній, змушуючи останніх знижувати ціни і підвищувати якість продукції. Це слугує приводом переходити від масового маркетингу до маркетингу, орієнтованого на конкретні групи споживачів та

використовувати нові можливості для збільшення конкурентних переваг

Мета полягає в наступному: визначити вплив сучасних маркетингових технологій на поведінку споживачів при виборі туристичного продукту.

На даному етапі розвитку туристичної сфери найефективнішим є цифровий маркетинг, що має в своєму арсеналі чимало інструментів для просування дестинації. В Україні у 2021 році аудиторія користувачів соціальними мережами становить 26 млн. (60% всього населення), для онлайн-просувань туристичних послуг/ продуктів використовують соціальні платформи Facebook, Instagram, YouTube, рідше Twitter. Instagram – найбільш популярна мережа серед молоді, тому тут буде доречним просування екскурсійних, весільних, молодіжних турів та фестивальних поїздок, у свою чергу бюджетні сімейні тури найкраще підійдуть для користувачів Facebook та Twitter, зважаючи на вікові показники їх користувачів.

У ході роботи було виявлено, що сайти українських дестинацій використовують інструменти SMM просування недостатньою мірою – лише на 50%. Аудіо-, відео- та графічні матеріали становлять основу контент-маркетингу, який створює зв'язок між потенційним туристом та туристичною дестинацією, надає цінність та сенс процесу підготовки до подорожі. Відеореклама та реклама у тревел-блогерів, YouTube канали – основні напрямки реалізації відеомаркетингу в туристичному бізнесі, так як майже у 60% випадків відеоролики запам'ятовуються частіше, ніж інші види контенту.

Під час проведення опитування, у якому взяло участь 103 респонденти було виявлено, що використання сучасних маркетингових технологій, особливо таких інструментів як SMM та офіційних веб-сайтів є важливою компонентою успішного просування туристичного продукту оскільки встановлено, що 40% респондентів використовують саме їх як канал пошуку інформації про дестинацію і 77% вказали на важливість відгуків при виборі. Оцінка на основі експертних думок показала, що як правило, обрані дестинації добре представлені в Інтернет-просторі, але всі, крім НПП «Подільські Товтри» мають версії лише на одній або двох іноземних мовах. На нашу думку, це є негативним показником функціонування; аналіз оцінок параметрів показав, що практично всі

веб-сайти отримали досить високі бали (від 5 до 9 балів) за критеріями, що характеризують інформаційну складову, дизайн інтерфейсу і зручність навігації для користувачів, тобто вони відмінно працюють як джерело інформації для туристів; адаптивність для відображення на мобільних пристроях достатньо на високому рівні, а також всі веб-сайти, мають хороший функціонал інтеграції з Google-картами, що полегшує планування поїздки.

Згідно з результатами, найнижчі бали у підсумку отримав сайт державного історико-архітектурного заповідника «Хотинська фортеця» і склав 5,08 за 10-бальною шкалою. В ході проведення регресійно-дисперсійного аналізу державного заповідника «Хортиця» за допомогою програми Excel виявлено, що існує лінійна залежність між кількістю відвідувачів DESTINATION і кількістю користувачів її офіційним сайтом. Тобто, є вірогідність того, що чим більше представлена DESTINATION в інтернет-просторі, тим більше це надає їй конкурентних переваг і робить привабливою для туристів, що призводить до збільшення відвідуваності.

Щодо перспектив розвитку, то використання соціальних платформ за допомогою мобільних технологій, розробка додатків для DESTINATION є чудовою альтернативою веб-сайтам, оскільки більшість користувачів інтернету отримують інформацію саме через мобільний телефон. Перспективними є інтенсивна співпраця з мікро- і нано- «лідерами думок», диверсифікація та освоєння нових соціальних платформ, відеоконтенту та різноманітних месенджерів.

Ключові слова: маркетингові технології, туристичний продукт, споживачі.

Список використаних джерел

1. Бліщук К. Сучасні маркетингові стратегії / Бліщук К. // Ефективність державного управління. – 2016. – № 4. – С. 301–308.
2. Євтушенко О. В. Застосування комплексу маркетингу в сфері туризму / Євтушенко О. В // Вісник Харківського Національного університету. – 2014. – № 1144. – С. 166–170.
3. Гапоненко Г. І. Шамара І. М. Туристичний ринок в Україні: тенденції та приховані можливості / Гапоненко Г. І., Євтушенко О. В. // Український журнал прикладної економіки. – 2020. – Т. 5, № 1 – С. 64–72.